

ΑΣΠΑΙΤΕ

Ετήσιο Πρόγραμμα Παιδαγωγικής Κατάρτισης (ΕΠΠΑΚ)

Πρόγραμμα Ειδικεύσεως στη Συμβουλευτική & τον Προσανατολισμό (ΠΕΣΥΠ)

Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης

ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ: 2024-2025

ΕΞΑΜΗΝΟ: ΕΑΡΙΝΟ

Έλεγχος: διασαφήνιση και σημασία

- ▶ Ο όρος «**έλεγχος**»
- Δεν είναι πειθαρχική ποινή
- Δεν έχει τιμωρητική σημασία
- Δεν είναι διαδικασία υποταγής
- Αντίθετα, σημαίνει ότι
- **Καθετί μέσα σε μία οργάνωση γίνεται σύμφωνα με καθιερωμένες αρχές και κανόνες**

Έλεγχος: διασαφήνιση και σημασία

- ▶ Είναι η **διαδικασία μέτρησης-αποτίμησης και διόρθωσης** των εκτελούμενων δραστηριοτήτων των υφισταμένων που έχει ως σκοπό να επιβεβαιώσει ότι:
  - ❑ Εκπληρώνονται οι αντικειμενικοί σκοποί της οργάνωσης
  - ❑ Εκτελούνται τα σχέδια-προγράμματα που έχουν καταρτιστεί για την επίτευξή τους

Έλεγχος: σκοπός της λειτουργίας αυτής

- ▶ Να διαπιστώσει πότε και γιατί σημειώθηκε απόκλιση από τα προγραμματισθέντα
- ▶ Να φροντίσει για τη διόρθωση των αποκλίσεων
- ▶ Να λάβει τέτοια μέτρα ώστε να μην επαναληφθεί στο μέλλον τέτοια απόκλιση

Έλεγχος: αναγκαιότητα

- ▶ Υπάρχουν απρόβλεπτα προβλήματα, τα οποία προκαλούν δυσάρεστες καταστάσεις στη λειτουργία του οργανισμού
- ▶ Ο έλεγχος συμβάλλει στην υποκίνηση των εργαζομένων, αφού δίνουν την ευκαιρία στον ικανό εργαζόμενο να αναγνωρισθεί και να ανταμειφθεί για την εργασία του

Η διαδικασία του ελέγχου

- Αποτελείται από τέσσερα στάδια:
- ❖ **Τον καθορισμό προτύπων απόδοσης** (σχετίζονται με τους στόχους της οργάνωσης και αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό των αποτελεσμάτων)
- ❖ Τη **μέτρηση της απόδοσης** (με προσωπική παρατήρηση, με στατιστικές αναφορές, με προφορικές αναφορές από συσκέψεις ή συζητήσεις με συνεργάτες και γραπτές αναφορές)
- ❖ Τη **σύγκριση της απόδοσης με τα πρότυπα**
- ❖ Τη **διόρθωση αποκλίσεων**

Η διαδικασία του ελέγχου

- Η διόρθωση των αποκλίσεων μπορεί να απαιτεί αλλαγές:
  - Σε κάποια συμπεριφορά των ατόμων
  - Σε δραστηριότητες του οργανισμού
  - Στα πρότυπα
  - Σε ανακατανομή των καθηκόντων μεταξύ των εργαζομένων

Είδη του ελέγχου με κριτήριο τη χρονική στιγμή

- **Προληπτικός έλεγχος:** πραγματοποιείται πριν από τη λειτουργία του οργανισμού και έχει κατεύθυνση προς το μέλλον
- Χρησιμοποιείται:
  - ❖ Για την εξασφάλιση του κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού και
  - ❖ Απαραίτητη διασφάλιση των υλικών πόρων

Είδη του ελέγχου με κριτήριο τη χρονική στιγμή

- **Παράλληλος έλεγχος:** που γίνεται με την άμεση επίβλεψη των εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, προκειμένου να διορθωθούν, κατά την πορεία εκτέλεσης του έργου, διάφορα προβλήματα
- **Μεταγενέστερος έλεγχος:** πραγματοποιείται μετά από την ολοκλήρωση κάθε έργου. Αυτός ο τύπος ελέγχου μπορεί να παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για τη μελλοντική δραστηριότητα του οργανισμού

Είδη του ελέγχου

- Αν διενεργείται από άτομα του εσωτερικού ή εξωτερικού περιβάλλοντος του οργανισμού, διακρίνεται σε:
  - **Εσωτερικό έλεγχο** και
  - **Εξωτερικό έλεγχο**

Χαρακτηριστικά αποτελεσματικού συστήματος ελέγχου

- Να είναι **κατανοητό** από όλα τα μέλη του οργανισμού που συμμετέχουν σε αυτό (τι είδους πληροφορίες είναι αναγκαίες για να διενεργηθεί)
- Να είναι **οικονομικό**: να προκύπτουν οφέλη από την εφαρμογή του
- Να είναι **αντικειμενικό**: οι μετρήσεις πρέπει να στηρίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα
- Να είναι **αποδεκτό** από όσους εφαρμόζεται

Αντίδραση κατά του ελέγχου: λόγιοι

- ▶ **Η κακή εφαρμογή του συστήματος ελέγχου:** όταν χρησιμοποιείται για να ασκηθεί πίεση ως βάση για πειθάρχηση και συμμόρφωση των ανθρώπων σε σύγκριση με πρότυπα που έχουν καθοριστεί από εξωτερικούς παράγοντες
- ▶ Ο εργαζόμενος πιστεύει ότι οι προϊστάμενοί του αμφιβάλουν για την ικανότητα απόδοσής του και την επαγγελματική του ευσυνειδησία

Αντίδραση κατά του ελέγχου: λόγοι

- Ο καθορισμός προτύπων απόδοσης χωρίς τη συμμετοχή των εργαζομένων
- Ένα σύστημα ελέγχου δημιουργεί υπευθυνότητα και τα άτομα που δεν ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους δεν θέλουν τον έλεγχο
- Ο τρόπος μέτρησης και αξιολόγησης της απόδοσης των ανθρώπων είναι υποκειμενικός και δεν λαμβάνει υπόψη τη συνολική προσπάθεια των εργαζομένων

Τεχνικές αντιμετώπισης της αντίδρασης στον έλεγχο

- ▶ Η συμμετοχή των εργαζομένων στον καθορισμό προτύπων απόδοσης και στη μέτρηση-αποτίμηση των πραγματικών αποτελεσμάτων
- ▶ Η σωστή και έγκαιρη ενημέρωση των εργαζομένων για να γνωρίζουν πώς και από ποιους διενεργείται ο έλεγχος αλλά και ποιους σκοπούς εξυπηρετεί
- ▶ Η από κοινού (διοικούντων και διοικουμένων) εξέταση της κατάστασης του οργανισμού και διόρθωσης των λαθών στην εκτέλεση του έργου